

ARREST ZAL OOK IN BELGIË MET INTERESSE GELEZEN WORDEN DOOR PRINSEN EN CELEBRITIES

Foto's van prinses in roddelpers inbreuk op privacy

NET VOOR DE ZOMERVAKANTIE, OP 24 JUNI, TIKTE HET EUROPEES HOF VOOR DE RECHTEN VAN DE MENS OP VERRASSENDE WIJZE HET DUITSE GRONDWETTELIIK HOF OP DE VINGERS. AANLEIDING WAS EEN KLACHT VAN PRINSES CAROLINE VAN MONACO DIE ZICH IN STRAATSBURG BEKLAAGDE OVER DE SCHENDING VAN HAAR PRIVACY (ART. 8 EVRM). DE DUITSE RECHTS COLLEGES ZOUDEN HAAR TE WEINIG BESCHERMING HEBBEN VERLEEND TEGEN INBREUKEN OP HAAR RECHT OP AFBEELDING NAAR AANLEIDING VAN DE PUBLICATIE VAN ALLERLEI FOTO'S IN DE TABLOÏDPERS. HET EUROPEES HOF IS VAN OORDEEL DAT DE PUBLICATIE VAN DE FOTO'S IN DE ENTERTAINMENTPERS INDERDAAD EEN INBREUK OP DE PRIVACY VORMT. DE GEWRAAKTE FOTO'S LEVEREN GEEN BIJDRAGE AAN ENIG PUBLIEK DEBAT EN CAROLINE VON HANNOVER OEFENT ALS PRINSES VAN MONACO GEEN OFFICIËLE FUNCTIES UIT.

DIRK VOORHOOF

Centraal in dit arrest staat de klacht van Caroline van Hannover, de dochter van prins Rainier III van Monaco, die zich tekort gedaan voelt door de Duitse rechtscollages naar aanleiding van enkele vorderingen tot stopzetting en veroordeling van de publicatie van foto's met haar afbeelding in de Duitse tabloïdpers. Het ging om foto's die waren gepubliceerd in *Bunte*, *Freizeit Revue* en *Neue Post*, soms van haar alleen, soms in gezelschap van haar kinderen of vrienden. Finaal werd haar vordering wegens schending van de privacy door de Duitse rechtscollages maar ten dele toegewezen: enkele foto's met een vriend in een besloten ruimte en een reeks foto's met haar kinderen werden inderdaad beschouwd als inbreukmakend op haar portretrecht en recht op bescherming van het privé-leven. Met betrekking tot een aantal foto's evenwel waren het *Bundesgerichtshof* en het *Bundesverfassungsgericht* van oordeel dat Caroline von Hannover als publiek persoon een onvoldoende legitiem belang kon doen gelden om zich te verzetten tegen de publicatie ervan in de pers, met name omdat deze foto's een aspect in beeld brachten van de actualiteit in de samenleving. Dat de foto's gepubliceerd waren in de zogenaamde entertainmentpers was voor het Grondwettelijk Hof op zich geen voldoende reden om aan Caroline von Hannover het recht te verlenen zich te verzetten tegen de publicatie ervan. Naast de opiniërende functie valt immers ook de ontspannende functie van de media onder toepassing van de door artikel 5 van de Duitse Grondwet beschermde uitingsvrijheid. Caroline von Hannover is bovendien te beschouwen als een uitgesproken publiek figuur. Reden waarom zij de publicatie van bepaalde foto's moest gedogen: Caroline paardrijdend, Caroline fietsend, Caroline tennissend, Caroline winklend op een markt, Caroline op de skilatten: het zijn telkens foto's waar verzoekster zich bevond in een publieke ruimte en waar zij geen rechtmatige verwachting kon hebben van privacybescherming. Evenmin kon Caroline von Hannover zich verzetten tegen een aantal foto's van haar in badpak of gehuld

in een badhanddoek in de *Monte Carlo Beach Club*.

'FIGURE OF CONTEMPORARY SOCIETY PAR EXCELLENCE'?

In een omstandig arrest is het Europees Hof tot de conclusie gekomen dat de Duitse rechtscollages het belang van de beeldverslaggeving door de media te zwaar hebben laten doorwegen ten nadele van het recht op privacybescherming op basis van artikel 8 EVRM, recht waarop ook publieke personen aanspraak kunnen maken. Het feit dat de foto's op geen enkele wijze verband houden met enig maatschappelijk thema en enkel 'verslag' uitbrengen over het dagelijks leven van een prinses, maakt dat voorrang moet worden gegeven aan de bescherming die artikel 8 EVRM biedt.

Ook de context waarin de foto's zijn genomen 'and the harassment endured by many public figures in their daily lives' kan volgens het Hof niet buiten beschouwing blijven. Uitgangspunt is en blijft dat eenieder, ook publieke personen, 'must be able to enjoy a 'legitimate expectation' of protection of and respect for their private life'. Het is precies dit recht op een gerechtvaardigde verwachting van privacybescherming dat volgens het Europees Hof door de Duitse rechtspraak in onvoldoende mate is gewaarborgd. Het Hof aanvaardt dat het portretrecht van politici in de uitoefening van hun publieke taak wordt ingeperkt, maar kan niet akkoord gaan dat die beperking van het portretrecht ook geldt voor 'a private individual, such as the applicant, in whom the interest of the general public and the press is based solely on her membership of a reigning family whereas she herself does not exercise any official functions'.

PAPARAZZI MOGEN PRINSEN EN PRINSESSEN NIET STALKEN

Het Straatsburgse Hof is finaal van oordeel dat de Duitse rechtspraak het portretrecht van publieke personen te verregaand inkort. Immers, van zodra men te beschouwen is als 'a figure of contemporary society "par excellence"' kan men slechts een recht op afbeelding laten gelden

**HET STRAATSBURGSE
HOF IS VAN OORDEEL
DAT DE DUITSE
RECHTS PRAAK HET
PORTRETRECHT VAN
PUBLIEKE PERSONEN TE
VERREGAAND INKORT**

wanneer het foto's betreft in private of besloten ruimtes, 'secluded places out of the public eye'. Dit impliceert dat publieke personen zouden moeten aanvaarden dat zij stelselmatig gefotografeerd worden en dat deze foto's openbaar worden gemaakt, zelfs als het foto's betreft die enkel te maken hebben met hun privé-leven. Deze consequentie van de Duitse rechtspraak acht het Europees Hof een miskennis van het recht op privéleven waarop ook publieke personen aanspraak moeten kunnen maken. Volgens het

© Photomedia

Hof is geen 'fair balance' bereikt tussen de uitingsvrijheid beschermd door artikel 10 EVRM en het recht op privacy beschermd door artikel 8 EVRM. Bij unanimité stelt het Hof een schending vast van artikel 8 EVRM.

Het arrest van 24 juni 2004 in de zaak von Hannover tegen Duitsland zal ongetwijfeld met interesse gelezen worden door de prinselijke leden van de verschillende nog resterende koningshuizen in Europa, en door celebrities en andere mediavedetten, niet in het minst ook in België. Uitgevers, journalisten en fotografen van de zogenaamde boulevardpers kunnen zich ook maar beter verdiepen in enkele van de centrale overwegingen van het arrest. Het is niet uit te sluiten dat ook Belgische rechtscollages in de nabije toekomst (nog) scherper zullen toezien op het vinden van een 'fair balance' bij conflicten tussen privacybescherming en de publicatie van foto's van publieke personen in de boulevardpers.

Nog dit. Monaco kan zich na het arrest van 24 juni nu wel helemaal opmaken om straks als 46de lidstaat toe te treden tot het Europees Mensenrechtenverdrag. De prinses van Monaco heeft alvast op overtuigende wijze het belang

aangetoond van het Straatsburgse toezicht op de naleving van fundamentele rechten en vrijheden.

(De auteur is hoogleraar mediarecht en auteursrecht aan de Universiteit Gent)

Hof Mensenrechten, 24 juni 2004, Von Hannover t. Duitsland, www.echr.coe.int en Mediaforum 2004/7-8, 252

DAMES - HEREN
TOGA'S
IN VOORRAAD - NAAR MAAT

albert

ANSELMOSTR 4 - 10
2018 ANTWERPEN
TEL. 03 237 43 87

tegenover
gerechtshof